

La crisi del
Regnat de
Carles IV

- × 1788. Carles IV puja al tron d'Espanya.
- × 1789. Revolució Francesa → La por a l'extensió de la revolució va frenar les reformes iniciades pel seu pare, Carles III.

× 1793-1795. La Guerra Gran:

Carles IV. allunya del govern als ministres il·lustrats

- Tanca fronteres (per por a la revolució francesa).
- Declara la guerra a França (per l'execució de Lluís XVI) → Guerra Gran (1793-1795)

Afecta sobretot a Cat. i País Basc

Derrota espanyola → Pau de Basilea

⊗ Pau de Basilea:

- Retirada dels francesos del territori català ocupat.

- Subordinació d'Espanya als interessos de França: Lluita contra G. Bretanya per conquerir domini marítim

CONSEQUÈNCIES

- Paralització del comerç colonial.
- Crisi hisenda real.
- La producció dels teixits catalans cau.

↓
L'armada franco-espanyola cau a la Batalla de Trafalgar (1805). Destrucció de la flota espanyola.

... Solució?

Godoy (1r ministre, no era noble, era plebeu militar) →

endeutament + contribucions (impostos)

Desamortitzacions.

Venda de terres eclesiàstiques

→ PAGESIA. Descontenta per:

- Impostos

- males collites (fam)

- Epidèmies → morts.

↳ REVOLTES.

La crisi del
Regnat de
Carles IV

*L'esfondrament de
la monarquia borbònica

*1807. Godoy, amb el vist-i-plau de Carles IV, signa amb Napoleó
el **Tractat de Fontanebleau**.

↳ L'exèrcit francès podia passar per Espanya per atacar
Portugal.
A canvi de repartir-se Portugal i donar-li un principat a Godoy.

↳ **MENTIDA!!!** França va ocupar BCN, Vitoria i Madrid.

↳ Godoy i Carles IV decideixen retirar-se a Aranjuez, per
marxar a Cadis i a Amèrica. → **Motí d'Aranjuez**.

Revolta dirigida per la noblesa i el clero, on
va participar el poble. Objectiu: Destituir a
Godoy i fer abdicar a Carles IV en el seu fill Ferran.

Napoleó convoca en Bayona
a Carles IV i a Ferran VII

Els fa abdicar → Napoleó
fa rei d'Espanya al seu germà Josep.

Creem nova constitució.

*Igualtat d'espanyols davant la
lleí, impostos i càrrecs públics

*Abolicó règim senyorial.

*Desamortització de terres de l'església.

"ACONSEGUEIXEN ELS OBJECTIUS"

Carles IV li demana ajuda a Napoleó, però Napoleó
veu la feblesa i la corrupció espanyola i decideix
invasion definitivament Espanya, ocupar el tron i
annexar el país a l'imperi francès.

Les formes d'entrar de Bonaparte no van
agradar a la població (violència de tropes
imperialistes) → Població en contra del nou rei

Guerra del francès.

La Guerra
del Francès

- * Febrer 1808 - Tropes franceses entren en Barcelona. → Desplegament per Catalunya.
- * La població de Madrid s'aixeca contra les tropes franceses.
Dura repressió del General Murat contra els revoltats.
- * La població crea òrgans de govern alternatius a la monarquia.
 - ↳ Aranjuez → **Junta Suprema Central**: Reconeix a Ferran VII com a rei.
Quan els francesos avancen es desplacen d'Aranjuez - Sevilla - **CAOIS**.
↓
(**CONSTITUCIÓ DE CAOIS**)
- Lluita armada: Ciutats com Girona, Tarragona o Saragossa van aguantar el setge francès (bombardejos i fam) durant mesos, no es rendien.
 - * Es van guanyar petites batalles fins aconseguir frenar els francesos.
- 1808. Forcen a Josep I a abandonar Madrid. El germà, Napoleó, envia un exèrcit de 250.000 homes → En 4 setmanes Napoleó torna a Madrid. Els espanyols continuen lluitant (guerra de guerrilles).
- Catalunya: * 1810. Principals ciutats cauen en mans dels francesos. 1811. Cau tot el territori.
 - * 1812. Napoleó annexiona CAT a l'imperi (petites reformes fiscals, jurídiques, administratives, obres públiques, català oficial, ...) però ... (CONTINUA RESISTÈNCIA POPULAR I GUERRILLA)
 - * 1812. Napoleó envia part de l'exèrcit a Rússia. → Tropes espanyoles (amb ajuda anglesa) li donen la volta a la situació → Napoleó abandona → Tractat de Valençay (reconeix Ferran VII com rei).
 - * 1814. Tropes franceses marxen de Catalunya.

Les corts de Cadis i la Constitució de 1812 "La Pepa".

* La junta suprema central es dissol en gener de 1810, però abans van iniciar un procés de convocatòria de les Corts (contra l'absolutista Carles IV).

* Setembre de 1810 → Cadis → 2 grups (liberals i absolutistes)

* 19/3/1812 → Constitució de Cadis "La Pepa":

- * Sobirania nacional.
- * Declaració dels drets del ciutadà.
- * Estructura de l'Estat (3 poders).
- * Milícia Nacional (creació).
- * Estat catòlic.

Les Corts de Cadis

Lleis i decrets per eliminar Antic Règim.

Supressió de senyories jurisdiccionals.

Desemortització de terres comunals

Abolició de la Inquisició

Llibertat d'impremta.

Llibertat de contractació } Primer liberalisme
Anul·lació de gremis }

* L'obra de Cadis no va tenir gaire incidència pràctica. La situació de guerra va impedir l'aplicació efectiva d'allò legislatiu i, a l'acabament de la guerra, la tornada de Ferran VII va frustrar l'experiència liberal i va conduir a l'entrada de l'absolutisme.

El regnat de Ferran VII

* Ferran VII va abandonar el país com un monarca absolutista i, a la tornada, va haver de jurar la constitució. Però... Els absolutistes li demanen que torni a l'absolutisme

Manifiesto de los Persas

Ferran traeix la Constitució i torna a l'absolutisme
(persegueix i assassina als dirigents liberals, + exili. Restaura
la monarquia, règim senyorial, inquisició, ... Torna a l'Antic Règim
(com la majoria d'Europa)

"SANTA ALIANÇA"

* Conseqüències
de la Guerra

- * Humanes: $\approx$ 300.000 morts.
- * Materials: ruina al camp / paràlisi del comerç / manufactures.
- * Colònies: moviments d'independència.

* Conseqüències
socials del regnat
de Ferran VII

- * Protesta de la pagesia contra tributs senyorials.
- * Protesta de la burgesia per la tornada als gremis.
- * Pronunciaments militars de l'oposició.

* Problemes dels
governos de
Ferran VII

- * Hisenda reial fallida.
- * Emancipació de les colònies.
- * Crisi econòmica.
- * Progrés oposició liberal

→ Resposta? Repressió.

Govern de Ferran VII

x Trienni Liberal
(1820-1823)

x 1820 → Pronunciament de Rafael de Riego → tornada a "La Pepa".
↳ Ferran VII es veu obligat a fer eleccions. → Majoria liberal
↓
Restaura gran part de les mesures de Cadis.

x Dificultats del trienni:

- Ferran VII va conspirar contra el govern i va intentar recuperar el poder.
- Descontentament dels pagesos (dificultats per accedir a la terra).
- Església: supressió del Delme i venda de béns.
- Divisió entre liberals (moderats i radicals).

x Dècada Ominosa
(1823-1833)

x 1823: La Santa Aliança encarrega a França la intervenció militar contra Espanya → 100.000 fills de Sant Lluís.

Ferran VII torna a ser monarca absolutista.

Les potències europees li van demanar algunes reformes, però no les va acceptar → Va actuar amb repressió:

- x Arran d'un problema econòmic demana ajuda a la burgesia a canvi d'aranzels proteccionistes de les manufactures de Catalunya. → Sectors realistes descontents (volen ingusió i + contundència).

x CATALUNYA: Guerra dels malcontents. Noblesa, clero i pagesos descontents demanen el retorn a les costums tradicionals.

Fi del
regnat
de Ferran VII

× **Conflicte dinàstic**: Ferran no tenia descendència. La corona li correspondria al seu germà, Carles Me Isidre, però a última hora va néixer Isabel.

Llei Sàlica: Ferran deroga la llei i converteix a Isabel II en hereva.
impideix a les dones regnar

La mare, Me Cristina, serà la reina regent (menor d'edat).

Guerres Carlines

Carlisme

Isabelins

× Partidaris de Carles Me Isidre.

× Absolutistes i antiliberals.

× **Antic Règim**.

× Suport del clero i petita noblesa rural.

× Implantació (P. Basc, Navarra, part de CAT.).

× Partidaris d'Isabel.

× Accepta demandes dels liberals.

× Suport: liberals, alta noblesa, funcionaris, part del clero.

Guerres
Carlines

1ª Guerra Carlina: inicialment els carlins no tenen exèrcit (guerra de guerrilles).

1ª Fase (1833-1835): Front de guerra al nord. Els carlins aconseguixen triomfs militars, però cap ciutat important. **1834**: Carles deixa G. Bretanya i crea una monarquia a Navarra (cort, exèrcit i govern).

Zuloagarregui aconseguir conquerir Tolosa, Durango, Bergara i Eibar. Mor a Bilbao (1835).

A Catalunya els carlins controlen part de l'interior.

1ª Guerra
Carlina.
2ª Fase
(1836-1840)

- ✗ S'inicia a favor dels isabelins a partir de la victòria d'Espartero, que posa fi al setge de Bilbao.
- ✗ Els carlins inicien expedicions per ampliar zones de control.
- ✗ Intenten conquerir Madrid. No ho aconsegueixen. Tornen al Nord.
- ✗ 1838. Isabelins van recuperant ciutats → **Impossibilitat d'un triomf carlí**
- ✗ 1839. Conveni de Vergara (entre el carlí Maroto i l'isabelí Espartero).
 - ACORD:
 - ✗ manteniment de furs bascos i navarresos.
 - ✗ oficialitat carlina a l'exèrcit real.
- Ⓢ (Les partides de Cabrera van continuar resistint fins 1840).

Isabel II
La construcció
de l'Estat
liberal

- ✗ Revolució liberal
- ✗ S'inicia el 1836 amb l'arribada dels progressistes al poder.
- ✗ Reformes:
 - Constitució 1837 (sufragi censatari).
 - Mesures liberalitzadores de la indústria i el comerç.
 - Reforma agrària liberal (abolició del règim senyorial, desvinculació i desamortització de Mendigóbal).
- ✗ Estat liberal
 - Fonamentat en:
 - Sobirania nacional, constitució i parlament.
 - alternança en el poder (moderats i progressistes)
 - ↳ limiten lleis.
 - ↳ + reformes.
 - Demòcrates i republicans marginats.
 - ✗ Inestabilitat política: pronunciaments, frau electoral i revoltes populars.
 - ✗ Regència de Mª Cristina. (1833-1840)
 - ✗ Etapes:
 - Regència d'Espartero. (1840-1843).

L'etapa
moderada

x Dècada
moderada
(1844-1854)

- x Constitució de 1845.
- x Suport de la burgesia terratinent, corona, part de l'exèrcit, església, ...
- x Institucionalització de l'Estat:
 - Concordat amb la Santa Seu.
 - Reforma de l'Administració.
 - Reforma fiscal i jurídica (codi penal)
 - Creació de la Guàrdia Civil.

x Bienni
Progressista
1854-1856

- x Pronunciament de 1854. Govern de progressistes i Unió Liberal.
- x Legislació econòmica:
 - Desamortització de Habsburg.
 - Llei dels ferrocarrils.
- x Conflictivitat social: inici de l'obrerisme.

x Crisi del
moderantisme
(1856-1868)

- x Governos unionistes: estabilitat política i creixement econòmic.
- x Governos moderats: autoritarisme i repressió de l'oposició.
- x 1866. Crisi econòmica.
- x Pacte (unionistes, progressistes i democràtics) per derrocar Isabel II.

